

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátu složeném z předsedy Jana Dvořáka a soudců Jaroslava Vávry a Ondřeje Bartoše ve věci

žalobce: **Český svaz ochránců přírody Šumperk**, IČ 227 14 171
sídlem nám. Republiky 1643/2, 787 01 Šumperk
zastoupený advokátkou Mgr. Dominikou Kovaříkovou
sídlem Horní náměstí 7, 779 00 Olomouc

proti

žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**, IČ 708 92 822
sídlem Komenského nám. 125, 532 11 Pardubice

za účasti: **AMISTA investiční společnost, a.s.**, IČ 274 37 558
sídlem Pobřežní 620/3, 186 00 Praha 8

jednající na účet SNĚŽNÍK ACTIVITY otevřený podílový fond, IČ
751 63 373
sídlem Pobřežní 620/3, 186 00 Praha 8

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 3. 2023,
č. j. KrÚ 22903/2023/28/OMSŘI/Bk

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 3. 2023, č. j. KrÚ 22903/2023/28/OMSŘI/Bk,
se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je povinen do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku nahradit žalobci k rukám jeho právního zástupce náklady řízení ve výši 10 800 Kč.

III. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. V souzené věci jde o to, zda žalobce byl oprávněným k podání odvolání proti společnému povolení stavby, když nebyl v počátku účastníkem tohoto navazujícího řízení ve smyslu zákona EIA. Tedy, zda se žalobce mohl stát, až na základě podaného odvolání, účastníkem řízení.

I. Podstata a vývoj věci

2. Společnost SNĚŽNÍK, a.s., do jejíhož právního postavení vstoupila osoba zúčastněná na řízení, pojala záměr realizovat výstavbu sjezdové lyžařské trati F na deseti konkrétních pozemkových parcelách v katastrálním území Velká Morava, z nichž devět jsou lesní pozemky a jsou ve vlastnictví České republiky s právem hospodaření zapsaným pro Lesy České republiky, s.p. Součástí záměru měla být instalace a modernizace technologie zasněžování a osvětlení. Dne 21. 7. 2022 bylo Krajským úřadem Pardubického kraje, odborem životního prostředí a zemědělství, oddělením integrované prevence, pod č. j. KrÚ 57212/2022/OŽPZ/PP vydáno souhlasné závazné stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí (dále jen „*závazné stanovisko EIA*“).
3. Dne 25. 10. 2022 požádala společnost SNĚŽNÍK, a.s., o vydání společného územního rozhodnutí a stavebního povolení ve vztahu k uvedenému stavebnímu záměru. Rozhodnutím Městského úřadu Králíky, odboru územního plánování a stavební úřad, ze dne 18. 1. 2023, č. j. MUKR/1103/2022/OÚPSÚ/DN-7/328.3/Pov (dále jen „*společné povolení*“), byl stavební záměr schválen. Žalobce nebyl účastníkem řízení o vydání společného povolení, v průběhu řízení vznesl připomínky, které byly vypořádány jako připomínky veřejnosti.
4. Žalobce podal proti společnému povolení odvolání. V něm poukázal na to, že je spolkem, jehož hlavní činností je ochrana přírody a krajiny. Nesouhlasil s jednotlivými podmínkami závazného stanoviska EIA, především v tom směru, že tyto nedostatečně zohledňují dopady realizace záměru na životní prostředí. Dále namítl, že společné povolení nerespektuje závazné stanovisko EIA a že jeho připomínky podané v navazujícím řízení nebyly dostatečně vypořádány.
5. Žalovaný rozhodl o odvolání žalobce tak, že jej jako nepřipustné zamítl. Předeslal, že řízení, které vyústilo ve vydání společného povolení, je řízením navazujícím ve smyslu § 3 písm. g) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), v rozhodném znění (dále jen „*zákon EIA*“). Uvedl dále, že žalobce nebyl účastníkem řízení podle § 94k stavebního zákona. Nestal se ani účastníkem řízení dle § 9c odst. 3 zákona EIA, neboť se ve lhůtě 30 dnů ode dne zveřejnění informací podle § 9b odst. 1 zákona EIA do předmětného řízení nepřihlásila žádná dotčená veřejnost ani dotčený územní samosprávný celek. Žalovaný tedy uzavřel, že odvolání nebylo podáno účastníkem řízení a

nebyly tak splněny podmínky uvedené v § 81 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, v rozhodném znění (dále jen „*správní řád*“).

II. Obsah žaloby a žalobní body

6. Žalobce v žalobě navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil, věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení a uložil žalovanému povinnost nahradit žalobci náklady řízení. Napadené rozhodnutí je dle žalobce nezákonné.
7. Stěžejní žalobní námitka spočívala v tom, že žalobce byl dle § 9c odst. 4 zákona EIA oprávněn podat proti společnému povolení odvolání i přesto, že nebyl účastníkem řízení v prvním stupni. Jednalo se totiž o navazující řízení dle zákona EIA. Žalovaný však odmítl odvolání jako nepřipustné a zabýval se pouze tím, zda byl žalobce účastníkem navazujícího řízení. V důsledku toho se žalovaný meritorně nezabýval odvoláním žalobce a nedošlo tak k vypořádání jeho odvolacích námitek.

III. Vyjádření žalovaného, osoby zúčastněné na řízení a replika žalobce

8. Žalovaný s žalobou nesouhlasil a navrhl její zamítnutí. Žalobce nebyl krácen na právech. Žalovaný poté zopakoval obsah odůvodnění napadeného rozhodnutí. Zdůraznil, že se žalobce nestal účastníkem navazujícího řízení, neboť nepodal stavebnímu úřadu písemné oznámení ve smyslu § 9b zákona EIA, proto nebyl oprávněn podat proti společnému povolení odvolání. Stavební úřad dodržel procesní postup stanovený obecně závaznými předpisy (připomínky byly vypořádány).
9. Osoba zúčastněná na řízení ve vyjádření k žalobě poukázala na to, že žalobce nebyl účastníkem navazujícího řízení ani nedoložil splnění podmínek dle § 3 písm. i) bodu 2 zákona EIA.
10. Žalobce v replice k vyjádření žalovaného setrval na žalobních tvrzeních, tj. na nesouhlasu se zamítnutím odvolání z důvodu nepřipustnosti a připomněl, že žalovaný v rozhodnutí zcela opominul úpravu § 9c odst. 4 zákona EIA. Žalobce je dotčenou veřejností, a proto byl oprávněn odvolání podat.

IV. Posouzení věci soudem

11. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení dle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v rozhodném znění (dále jen jako „*s. ř. s.*“) ve spojení s § 9d zákona EIA, přičemž dospěl k následujícím skutkovým a právním závěrům.
12. Žaloba je důvodná.
13. Podle § 9c odst. 4 zákona EIA *odvolání proti rozhodnutí vydanému v navazujícím řízení může podat také dotčená veřejnost uvedená v § 3 písm. i) bodě 2, a to i v případě, že nebyla účastníkem řízení v prvním stupni.*
14. Podle § 3 písm. i) bodu 2 zákona EIA *pro účely tohoto zákona se rozumí dotčenou veřejností právnická osoba soukromého práva, jejímž předmětem činnosti je podle zakladatelského právního jednání ochrana životního prostředí nebo veřejného zdraví, a jejíž hlavní činností není podnikání nebo jiná výdělečná činnost, která vznikla alespoň 3 roky před dnem zveřejnění*

informací o navazujícím řízení podle § 9b odst. 1, případně před dnem vydání rozhodnutí podle § 7 odst. 6, nebo kterou podporuje svými podpisy nejméně 200 osob.

15. Podle § 9c odst. 5 zákona EIA *splnění podmínek podle § 3 písm. i) bodu 2 doloží dotčená veřejnost v podání písemného oznámení podle odstavce 3 nebo v odvolání podle odstavce 4.*
16. Soud předně uvádí, že prostřednictvím zákona EIA je naplněna realizace práv vyplývajících z tzv. Aarhuské úmluvy (Úmluvy o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí vyhlášené pod č. 124/2004 Sb. m. s.), které je Česká republika smluvní stranou. Zákon EIA respektuje také Směrnici EIA (Směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU ze dne 13. prosince 2011). K uvedenému srovnávací důvodovou zprávu k zákonu EIA a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2010, č. j. 8 As 2/2010-67. Citovaná i další rozhodnutí správních soudů jsou dostupná na www.nssoud.cz.
17. S ohledem na to, že v souzené věci společnému územnímu a stavebnímu řízení předcházela proces EIA, je třeba podmínky účasti veřejnosti na rozhodování vykládat s přihlédnutím k požadavkům Aarhuské úmluvy a Směrnice EIA. Aarhuská úmluva není přímo aplikovatelná, Soudní dvůr EU však dovozuje povinnost členských států vyložit vnitrostátní právo takovým způsobem, který bude v co největším možném rozsahu v souladu s cíli, které jsou stanoveny v Aarhuské úmluvě. Přímý účinek však mohou mít unijní směrnice, které požadavky Aarhuské úmluvy provádí, což je případ Směrnice EIA. Proto pokud vnitrostátní úprava neumožňuje účast dotčené veřejnosti na rozhodování, případně pokud obsahuje omezující pravidla, která neumožňují, aby taková účast byla včasná a efektivní, musí být představitelům dotčené veřejnosti v zásadě účast umožněna přímo na základě ustanovení Směrnice EIA (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2021, č. j. 10 As 36/2021-77, body 21, 22).
18. Aarhuská úmluva, konkrétně v čl. 9 odst. 2 a odst. 3, ukládá stranám této úmluvy zajistit naplnění cíle poskytnout dotčené veřejnosti široký přístup k právní ochraně v rozsahu působnosti této úmluvy a také zajistit, aby osoby z řad veřejnosti splňující kritéria, pokud jsou nějaká stanovena ve vnitrostátním právu, měly přístup ke správním nebo soudním řízením, aby mohly vznášet námitky proti jednání, aktům nebo nečinnosti ze strany soukromých osob nebo orgánů veřejné správy, jež jsou v rozporu s ustanoveními jejich vnitrostátního práva týkajícího se životního prostředí. Taktéž čl. 11 Směrnice EIA ukládá členským státům, aby zajistily naplnění cíle poskytnout dotčené veřejnosti široký přístup k právní ochraně. Tento požadavek zdůrazňuje také Nejvyšší správní soud ve své konstantní judikatuře (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 6. 2007, č. j. 1 As 39/2006-55, a ze dne 24. 10. 2013, č. j. 5 As 3/2012-36).
19. Ustanovení § 9c odst. 4 zákona EIA přiznává právnickým osobám založeným za účelem ochrany životního prostředí (resp. ekologickým spolkům) ve smyslu § 3 písm. i) bod 2 zákona EIA právo podat odvolání proti rozhodnutí vydanému v navazujícím řízení bez ohledu na to, zda ekologický spolek byl účastníkem navazujícího řízení. V tomto směru je § 9c odst. 4 zákona EIA speciální vůči § 81 odst. 1 správního řádu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2021, č. j. 10 As 36/2021-77, zejména bod 45 a DVOŘÁK, Libor. Komentář k § 9c, in: DVOŘÁK, Libor. *Zákon o posuzování vlivů na životní prostředí: komentář*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2018, s. 118-126).

20. Právo ekologických spolků k podání odvolání dle § 9c odst. 4 zákona EIA není vázáno na předchozí účast v procesu posuzování vlivů. Ani samotná možnost ekologického spolku účastnit se navazujícího řízení totiž není podmíněna jeho předchozí účastí v procesu EIA. Proti obsahu závazného stanoviska EIA se lze bránit právě až v navazujícím řízení (§ 9a odst. 3 zákona EIA ve spojení s § 149 správního řádu). Pro účinnou možnost ochrany práv je tedy podstatná nejen účast v procesu EIA, ale též v navazujícím řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2021, č. j. 10 As 36/2021-77, zejména body 25, 26).
21. Možnost podat odvolání proti rozhodnutí vydanému v navazujícím řízení bez předchozí účasti v tomto řízení je velmi specifická, neboť, jak již soud shora uvedl, nevyžaduje ani zapojení v procesu EIA. V odvolání ekologické spolky nemohou namítat nevypořádání námitek, které v předchozím řízení neuplatnily a ani nemohou poukazovat na nezákonný postup správního orgánu vůči ostatním účastníkům. Na odvolání se hledí jako na odvolání účastníků prvostupňového řízení, kteří se mohli seznámit se všemi podklady řízení, vyjádřit se k nim a navrhnout jejich doplnění. Podáním odvolání se ekologický spolek stává účastníkem odvolacího řízení a toto jeho postavení zůstane zachováno i v případě, že v důsledku podaného odvolání dojde ke zrušení rozhodnutí a k vrácení věci orgánu prvního stupně k novému projednání (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2021, č. j. 10 As 36/2021-77, zejména bod 45 a shora citovanou odbornou literaturu).
22. Dotčená veřejnost uvedená v § 3 písm. i) bodě 2 zákona EIA musí v případě odvolání podaného za situace, kdy nebyla účastníkem navazujícího řízení, doložit, že je dotčenou veřejností ve smyslu § 3 písm. i) bodu 2 zákona EIA, tedy doložit naplnění tam uvedených podmínek. Pokud je odvolání podáno bez doložení splnění podmínek uvedených v § 3 písm. i) bodě 2 zákona EIA, pomůže správní orgán dotčené veřejnosti nedostatky odstranit nebo ji vyzve k jejich odstranění a poskytne jí k tomu přiměřenou lhůtu (srov. VOMÁČKA, Vojtěch. Komentář k § 9c, in: BAHÝLOVÁ, Lenka a kol. *Zákon o posuzování vlivů na životní prostředí: komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015, s. 100-108).
23. Ze shora uvedeného popisu věci vyplývá, že se žalovaný v napadeném rozhodnutí otázkou, zda byl žalobce oprávněn podat odvolání dle § 9c odst. 4 zákona EIA, nezabýval. Mezi účastníky řízení je přitom nesporné, že řízení, které vyústilo ve vydání společného povolení, bylo řízením navazujícím ve smyslu § 3 písm. g) zákona EIA. Jde o záměr, který podléhá posouzení vlivu záměru na životní prostředí, v dané věci bylo vydáno závazné stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí. Řízení bylo společným územním a stavebním řízením ve smyslu § 3 písm. g) bodu 3 zákona EIA.
24. Z obchodního rejstříku je zjiitelné, že žalobce je pobočným spolkem, vzniklým dne 10. 7. 2012, jehož zapsaným účelem je ochrana a obnova přírody, krajiny a životního prostředí, ekologická výchova a podpora trvale udržitelného života. Žalobce také již na počátku odvolání uvedl, že je spolkem, jehož hlavní činností je ochrana přírody a krajiny. Z údajů zapsaných o žalobci v obchodním rejstříku a též z uvedené poznámky obsažené v odvolání a z dalšího obsahu odvolání (viz popis věci shora) se podává, že by žalobce mohl být dotčenou veřejností ve smyslu § 3 písm. i) bodu 2 zákona EIA. Bylo proto namístě, aby se žalovaný zabýval oprávněním žalobce podat odvolání (také) dle § 9c odst. 4 zákona EIA.

25. Ze správního spisu se přitom nepodává, zda žalobce doložil, jak požaduje § 9c odst. 5 zákona EIA, že je dotčenou veřejností. Žalovaný tedy měl, pokud žalobce k odvolání nedoložil, že je dotčenou veřejností, resp. pokud měl žalovaný v uvedeném směru pochybnosti, vyzvat dle § 37 odst. 3 správního řádu žalobce k odstranění nedostatku odvolání a poskytnout mu k tomu přiměřenou lhůtu. Nevypořádání se s otázkou oprávněnosti žalobce k podání odvolání dle § 9c odst. 4 zákona EIA mělo za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí. Pokud by žalovaný dospěl k závěru, že žalobce byl oprávněn odvolání podat, měl přistoupit k meritornímu přezkumu společného povolení a také k vypořádání odvolacích námitek žalobce.
26. Závěrem považuje soud za nutné připomenout, že vyjádření žalovaného k žalobě nemůže nahrazovat rozhodnutí žalovaného odvolacího orgánu (k tomu srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 9. 2003, č. j. 1 A 629/2002-25, a ze dne 28. 11. 2018, č. j. 9 As 245/2017-32). Byť se žalovaný pokusil vysvětlit svůj postup ve vyjádření k žalobě, nebylo ani v tomto vyjádření osvětleno, jak žalovaný posoudil oprávnění žalobce k podání odvolání dle § 9c odst. 4 zákona EIA, a tedy i jeho účast v řízení na základě podaného odvolání (viz zejména bod 20 rozsudku).

V. Závěr a náklady řízení

27. Soud shrnuje, že žalovaný zamítl odvolání žalobce pro nepřípustnost s odkazem na to, že žalobce nebyl účastníkem navazujícího řízení, nezabýval se však otázkou, zda byl žalobce oprávněn podat odvolání proti společnému povolení podle § 9c odst. 4 zákona EIA. Napadené rozhodnutí je z tohoto důvodu nezákonné. Krajský soud proto napadené rozhodnutí zrušil a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení.
28. V dalším řízení je podle ust. § 78 odst. 5 s. ř. s. žalovaný vázán právním názorem krajského soudu vysloveným v tomto zrušujícím rozsudku. Dospěje-li žalovaný v dalším řízení k závěru, že žalobce řádně nedoložil, že je dotčenou veřejností ve smyslu § 3 písm. i) bodu 2 zákona EIA, vyzve žalobce k doložení této skutečnosti. Pokud bude ze strany žalobce uvedené řádně doloženo, bude třeba se odvolacími námitkami žalobce věcně zabývat.
29. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle zásady úspěchu ve věci podle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. a žalovanému uložil povinnost nahradit žalobci účelně vynaložené náklady soudního řízení, tj. soudní poplatky dle zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích (dále jen „zákon o soudních poplatcích“) a náklady právního zastoupení žalobce dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif (dále jen „advokátní tarif“).
30. Náklady právního zastoupení představuje odměna právní zástupkyně žalobce za 2 úkony právní služby, konkrétně se jedná o převzetí a přípravu zastoupení [ust. § 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu] a sepsí žaloby [ust. § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], podle § 7 bodu 5. ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu ve výši 6 200 Kč (2 x 3 100 Kč). Návrh na přiznání odkladného účinku byl učiněn spolu se žalobou, proto ho soud za samostatný úkon právní služby nepovažoval [§ 11 odst. 2 písm. a) *a contrario* advokátního tarifu]. Náklady řízení tvoří rovněž paušální náhrada hotových výdajů za 2 úkony právní služby podle ust. § 13 odst. 4 advokátního tarifu, a to ve výši 600 Kč, tj. celkem 6 800 Kč za náklady právního zastoupení. Dále soud přiznal žalobci právo na náhradu zaplaceného soudního poplatku za podání žaloby a návrhu na přiznání odkladného účinku, tj. celkem 4 000 Kč za soudní poplatky.

31. Celkové náklady řízení tak činí 10 800 Kč. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení k rukám jeho právní zástupkyně, a to podle ust. § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o.s.ř.“) ve spojení s ust. § 64 s.ř.s. Soud k náhradě nákladů řízení stanovuje přiměřenou lhůtu v délce 30 dnů podle ust. § 160 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s ust. § 64 s. ř. s.
32. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť jí soud v řízení neuložil žádnou povinnost (§ 60 odst. 5 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: <http://www.nssoud.cz>.

Pardubice, 7. červen 2023

Jan Dvořák v. r.
předseda senátu